

47e jaargang
Lente 2023

1

Natuurlijkerwijze

Foto: Wim Geelhoed; Gele en Bosanemoon

Beleef de natuur

ivn natuur
educatie
Barneveld

Inhoud

Inhoud	2
Vacature IVN Barneveld	2
Van de (waarnemend) voorzitter	3
Van de (aspirant) voorzitter	3
Uw bijdrage 2023	4
In het zonnetje.....	4
(Buiten)Activiteiten 2023- IVN Barneveld	5
Agenda voorjaarsledenvergadering	6
Notulen najaarsledenvergadering 08-11-2022	6
Vogelaarscontactdagen in 2023	10
Jaarverslag Fotowerkgroep 2022.....	13
Podcast 'Toekomst voor de natuur'	13
Jaarverslag Werkgroep Natuurbeheer 2022	14
Verslag PR & Publieksactiviteiten 2022.....	16
Verslag plantenwerkgroep 2022.....	18
Bram Boswachter en de Vogeltrek.....	20
Lezing door Lou Megens.....	21
Expositie fotowerkgroep IVN Barneveld.....	21
Adresgegevens.....	23

Vacature IVN Barneveld

We hebben een vacature voor een bestuurslid.

We zijn op zoek naar een enthousiast bestuurslid.

Dit omdat Margreet Rouwenhorst heeft aangegeven dat ze het bestuur verlaat.

Heb je vragen neem dan contact op met de voorzitter van het IVN via

voorzitter@ivn-barneveld.nl.

Van de (waarnemend) voorzitter

Beste leden van IVN Barneveld. Dit wordt echt mijn laatste 'van de voorzitter'. Het wordt ook de kortste van een lange rij, omdat hieronder de nieuwe voorzitter zich zal voorstellen. Als bestuur zijn we erg dankbaar dat we André van de Burgwal bereid hebben gevonden om mij op te volgen. Vanwege zijn kennis, ervaring en netwerk, is hij iemand aan wie ik met heel veel vertrouwen het stokje overdraag.

Zelf ben ik met heel veel plezier twee periodes voorzitter geweest. Anderen moeten maar beoordelen hoe dit is geweest, maar ik heb de samenwerking met de andere bestuursleden als erg fijn en constructief ervaren. Een hoogtepunt was wat mij betreft de ingebruikname van het natuureducatief centrum op het Schafelaar Erf. Verder kijk ik terug op een goede relatie met diverse gemeenteambtenaren en alle IVN'ers die ik in verschillende hoedanigheden ben tegengekomen. De coronaperiode was niet gemakkelijk, maar als ik zie wat er nu aan energie en ideeën loskomt, dan komt het allemaal goed.

Wat blijf ik nog doen? In ieder geval blijf ik tot het einde van de opleiding lid van het coördinatieteam van de natuurgidsenopleiding, word ik naast Wim Geelhoed het tweede redactielid van Natuurlijkerwijze en start ik samen met Cees Klomp en Hans Uittenhout een IVN kinderclub. Ik wens alle leden heel veel natuurplezier en natuurlijk tot ziens bij een van de activiteiten.

Hartelijke groet, Rien Brand, waarnemend voorzitter

Van de (aspirant) voorzitter

De vraag of ik het IVN Barneveld bestuur wilde komen versterken, was voor mij geen ingewikkelde. U kent mij wellicht als voormalig wethouder van deze gemeente. Ik heb toen een plan voor biodiversiteit gemaakt. Nodig, zodat de natuur een duidelijke plek krijgt in een gemeente die bruist van ondernemerschap en bouwlust. Door bekend te raken met de natuur ontstaat waardering en van daaruit de bewustwording om daar zorgvuldig mee om te gaan. IVN is bij uitstek de vereniging die mensen enthousiast kan krijgen met verhalen over en beleving van de natuur om ons heen. En een vereniging die vol nieuwe ideeën zit om dat voor elkaar te krijgen. En verder? Ik woon met mijn gezin in Voorthuizen en besteed mijn vrije tijd aan cultuur en natuur (mijn vogelrijke tuin). Ik hoop u binnenkort te ontmoeten bij IVN activiteiten. Of we drinken een kop koffie samen.

Vriendelijke groet, André van de Burgwal

Uw bijdrage 2023

Beste Leden en Donateurs,

Ondanks de landelijke IVN contributiestijging en de ook voor ons forse toename in kosten heeft het Bestuur besloten om voor dit jaar geen contributieverhoging door te voeren. De standaard jaarbedragen blijven dus voor Leden € 24 en voor Huisgenootleden € 6. Voor Donateurs blijft het standaardbedrag €12.

Veel van de Leden en Donateurs hebben hun contributie / donatie voor 2023 al overgemaakt. Namens het Bestuur onze dank daarvoor.

Degenen die hier nog niet aan zijn toegekomen wil ik hierbij verzoeken om de contributie / donatie voor 2023 over te maken naar ons bankrekeningnummer NL71 RABO 0385 5616 52 t.n.v. IVN Barneveld o.v.v. 'contributie / donatie 2023'. Hogere bedragen dan de standaard jaarbedragen mogen natuurlijk zoals altijd ook 😊.

PS Voor de Leden die zich landelijk bij IVN Nederland hebben aangemeld als Lid geldt dat hun contributie automatisch wordt afgeschreven door IVN Nederland. Dat wordt dan €25 omdat zij de contributieverhoging wel doorgevoerd hebben.

Hartelijke groeten, Hans Uittenhout

In het zonnetje

Wie kent hem niet; die man met zijn baard. Altijd bezig voor IVN Barneveld.

Als het niet met dit is dan wel met iets anders. Maar grote waardering voor onze taartenbakker! Nee geen room- of mokaarten maar echte vogeltaarten. Ik weet niet hoeveel en hijzelf misschien ook niet.

Maar Cees namens ons allen bedankt voor je inzet!

En dank wat het opbracht.

Cees Klomp!!!

(Buiten)Activiteiten 2023- IVN Barneveld

Dinsdag 4 april 2023 - Voorjaarsledenvergadering IVN Barneveld

Tijdstip: 19.30 uur, locatie: IVN Natuureducatief Centrum Schaffelaar Erf
Na de pauze: Stichting Mooi Binnenveld: Informatie over hun project

Zaterdag 22 april 2023 - Natuurwandeling naar Groot Zeilmeer bij Uddel

Tijdstip: 10.00 uur, vertrek vanaf Bethabara, V.d. Berglaan in Voorthuizen
Gidsen: Lenie van de Streek en Grietje Stitselaar

Zaterdag 13 mei 2023 - Voorjaarswandeling/excursie Leuvenumse beek

Tijdstip: 9.00 uur, vertrek vanaf Bethabara, V.d. Berglaan in Voorthuizen
Start: 9.30 uur, parkeerplaats Natuurmonumenten Poolseweg Leuvenum
Gidsen: Jan van Middendorp en Wim Geelhoed

Woensdag 31 mei 2023 - Natuur en cultuurhistorische wandeling Kootwijk(erzand)

Tijdstip: vertrek 18.30 uur Vetkamp
Start: 19.00 uur Kootwijk, Parkeerplaats aan Kootwijkerdijk
Gids: Hans v.d. Bovenkamp

Vrijdag 2 juni 2023 - Nachtzwaluw excursie

Tijdstip vertrek: 21.00 uur Vetkamp (circa 23.30 uur weer terug)
Gidsen: Daan Kuiper en Kees Verduyn
Aanmelden noodzakelijk (via akuiper@solcon.nl)

Zaterdag 17 juni 2023 - Zomerwandeling Landgoed Appel

Tijdstip: vertrek 08:45 uur vanaf Bethabara, V.d. Berglaan in Voorthuizen
Start wandeling: 09:00 uur, Parkeerplaats Schoenlapperweg/Akkerweg
Gidsen: Sylvia van den Hazel en Bas van de Kuilen

Zaterdag 1 juli 2023 - Op zoek naar insecten en hun sporen

Tijdstip: vertrek 9.30 uur vanaf Bethabara, V.d. Berglaan in Voorthuizen
Start wandeling: 10.00 uur parkeerplaats voorbij viaduct Houtbeekweg, Stroe
Gidsen: Grietje Stitselaar en Sylvia van de Hazel

Donderdag 13 juli 2023 - Pinetum Lunteren

Tijdstip: 19.00 uur De Vetkamp, 19.30 uur restaurant De Lunterse Boer (Boslaan 87, Lunteren)
Gidsen: Bart Brummer en Evert van den Berg

Zaterdag 12 augustus 2023 - Heide en Bijen

Tijdstip: 13.30 uur De Vetkamp, 14.00 uur bij parkeerplaats Stroese Heide (nabij de Twilmij, Houtbeekweg 7, Stroe)
Gids: Gerrit v.d. Berg

Zaterdag 26 augustus 2023 - Lange afstandswandeling (circa 14 km)

Tijdstip verzamelen: 9.45 uur parkeerplaats Bethabara, lunch meenemen

Start wandeling: 10.00 uur

Gidsen: Hendri van de Pol en Henk van de Beek

Zaterdag 14 oktober 2023 - Paddenstoelenwandeling - Schaffelaarsebos

Tijdstip: 13.30 uur Schaffelaarsebos (parkeerplaats bij Natuureducatiecentrum)

Gidsen: Jan van Middendorp, Klazien Koppelaar en Evert van den Berg

Dinsdag 7 November 2023 Najaarsledenvergadering IVN Barneveld

December 2023 - Snertwandeling

Leden en donateurs worden via de Nieuwsbrief geïnformeerd over tijd en plaats.

Agenda voorjaarsledenvergadering

Datum: 4 april; Aanvang: 19.30 uur

Locatie: IVN Natuureducatief Centrum Schaffelaar Erf

1. Opening door de waarnemend voorzitter
2. Vaststelling agenda
3. Mededelingen
4. Voorstellen nieuwe kandidaat-bestuursleden
5. Overdracht voorzitterschap
6. Verslag Najaarsledenvergadering 8 november 2022
7. Vastellen financieel verslag 2022
8. Informatie over voortgang plannen 2023
9. Rondvraag
10. Sluiting van de vergadering

Na de pauze: Stichting Mooi Binnenveld. Informatie over hun project.

Notulen najaarsledenvergadering 08-11-2022

Locatie: Schaffelaar Erf

Met bericht afwezig bestuurslid: Margreet Rouwenhorst

Aanwezigen: 35 leden

Andere afwezigen: Griekke Dekker heeft zich afgemeld

1. Opening en welkom

Rien Brand, voorzitter, heet alle aanwezigen van harte welkom en opent de vergadering.

2. Vaststelling van de agenda

Aan de agenda worden geen punten toegevoegd en daarmee is de agenda vastgesteld.

3. Mededelingen

Rien Brand geeft aan dat Margreet Rouwenhorst afwezig is.

De Nacht van de Nacht, op 29 oktober 2022, was een succes. Hij bedankt iedereen die meegeholpen heeft aan de Nacht van de Nacht.

Verder geeft Rien Brand aan dat er dit jaar snert is bij de snertwandeling. Alleen de wandeling zelf moet nog worden uitgezet.

Rien Brand geeft namens Cees Klomp aan dat er een bestelling voor vogeltaarten gedaan kan worden (in de pauze).

Verder liggen er oude jaargangen van vogels en boeken van planten voor de liefhebber.

Rien Brand bedankt Marja Barreveld voor haar jarenlange inzet voor de werkgroep Planten. Zij heeft met haar werkgroep al een afscheid gehad.

4. Notulen voorjaarsledenvergadering 31 mei 2022

Er zijn geen vragen en opmerkingen over het verslag van 31 mei 2022 (voorjaarsledenvergadering), alleen dat de naam van Peter Tazelaar in dat verslag verkeerd is geschreven.

5. Stand van zaken beleidsplan

De vorige keer (tijdens de ledenvergadering) zijn 8 punten die op de agenda staan gepresenteerd, te weten:

- Duurzaamheid; ook in activiteiten vereniging, bijv. minder papier gebruiken
- Jeugd betrekken en vergrijzing tegengaan
- Activiteiten voor leden (wandelingen, cursussen etc.)
- Werkgroepen faciliteren
- Leden actief blijven betrekken
- Samenwerking intensiveren (IVN NL, IVN afdelingen, scholen, gemeente Barneveld, bedrijfsleven)
- Huisvesting
- Vacatures invullen

Als bestuur zijn we hier mee aan de gang gegaan en is gebruik gemaakt van een 'denktank' (hierin zitten een aantal leden van het bestuur en cursisten van de natuurgidsenopleiding, NGO).

Er zijn plannen ontwikkeld en op 22 november 2022 is er een extra bijeenkomst met de NGO om hier verder over door te praten. Zo nodig zullen we dit tussentijds presenteren dan wel aan de orde laten komen bij de voorjaarsledenvergadering.

6. Financiën - mededelingen door de penningmeester

Hans Uittenhout geeft een uitleg over de begroting 2022, tot en met kwartaal 3. Hij gaat onder meer in op de vergoeding die we als IVN vanuit de gemeente krijgen, verdere digitalisering (automatische incasso hopen we dit jaar nog rond te krijgen én natuurlijkerwijze enkel nog digitaal). Ook noemt hij de denktank, er is nog geld voor nieuwe activiteiten. We doen al veel dingen, maar we zouden onszelf beter op de kaart kunnen gaan zetten. Op 22 november is er een sessie met de NGO (zie hetgeen onder punt 5 is weergegeven), waarbij er aandacht zal zijn voor: een nieuw bestuur, meer/andere activiteiten en betere communicatie).

Ook geeft hij aan hoe het met ons ledenbestand gaat. Hieruit volgt dat er nauwelijks verloop is (9 zijn erbij en 9 zijn er vertrokken; 2 donateurs zijn er weg, en 1 erbij). We hebben nu 178 leden, 23 huisgenoten en circa 150 donateurs.

Lasten/baten – begroting: Hans Uittenhout geeft onder meer aan dat wij een aanvraag gedaan hebben bij de Rabobank (RabobankClubSupport) en dat we ongeveer een bedrag van € 1.000,-- toegewezen hebben gekregen. Hiervoor zullen we een nieuwe beamer en een laptop aanschaffen voor 'Scholen Barneveld' (Margreet Rouwenhorst en Cees Klomp).

7. Oproep vacatures bestuur en werkgroepen.

Rien Brand doet een oproep aan de aanwezigen voor de vacatures die er zijn. We hebben echt een probleem als er geen nieuwe mensen komen. Voor Rien Brand is het deze keer de laatste ledenvergadering als voorzitter. Hij geeft aan dat alles er goed voor staat, maar zonder bestuursleden kunnen we niet. Volgend jaar treden Martien Bakkenes en Ivonne Pater af.

Bij de werkgroep Scholing en bij de Plantenwerkgroep zijn ook vacatures (voor een coördinator).

Ter informatie: de werkgroep Kinderen naar Buiten is gestopt.

8. Huldiging jubilarissen

Rien Brand overhandigt erelid Gerrit de Graaff een speld alsmede een officiële brief van de voorzitter van IVN Landelijk vanwege zijn 60 jarige lidmaatschap. Hij heeft veel gedaan (bestuurslid, educatie en dia- en filmavonden) en Rien Brand bedankt hem voor zijn jarenlange inzet.

Verder geeft Rien Brand aan dat het bestuur het heeft behaagd om Peter Tazelaar en Wim Bakker tot erelid te benoemen. Beiden zijn ze 50 jaar actief, met name op het gebied van vogels. Beide heren krijgen een oorkonde en een gouden speldje uitgereikt van Rien Brand namens het bestuur.

Rien Brand is aftredend als voorzitter, we nemen afscheid van hem als voorzitter. Martien Bakkenes bedankt Rien Brand voor zijn inzet als voorzitter. Het is een taak met uitdagingen, vooral in de Corona periode. Met hem als voorzitter zijn er een aantal vernieuwingen geweest.

9. Rondvraag

Gevraagd wordt of wij als IVN niet actiever naar buiten toe moeten communiceren. Zo is bij het Pastoriebos laatst wel een standpunt van de voorzitter van Oud Barneveld hierover ingenomen, maar de vragensteller heeft vanuit het IVN hier niets over gehoord. Hij vindt dit jammer.

Rien Brand geeft aan dat dit aan de nieuwe voorzitter zal zijn. In het verleden is het wel eens gedaan (snelfiets pad), maar kwam er ook wel commentaar. We zijn een vereniging met natuurliefhebbers, geen actiegroep en vaak verwijzen we door naar de Gelderse Milieufederatie. Dit zou in Natuurlijkerwijze gezet kunnen worden. Er zijn vele zorgen over de natuur en daar zou meer aandacht voor kunnen komen.

10. Sluiting

Rien Brand bedankt iedereen voor hun komst en sluit de vergadering.

Pauze

Presentatie 'Biodiversiteit in Barneveld'

Na de pauze geven gemeenteambtenaren Carina Otte en Johan Ossendrijver een presentatie over 'Biodiversiteit in Barneveld'.

Ingegaan wordt op het biodiversiteitsplan 2022-2026 van de gemeente en er wordt een kaart getoond met belangrijke structuren (beken en groen). Er kunnen meer groen verbindingen komen. Wanneer dit gecombineerd wordt met een recreatieve verbinding kan dit wel ten kosten kunnen gaan van biodiversiteit.

In het buitengebied is er een taak en uitdaging bij bermen. Vaak zijn bermen te smal in het buitengebied (één meter breed) en dan is zo iets te smal voor een groene berm. Groen is ook belangrijk in het kader van gezondheid. Voedselbossen, groene schoolpleinen, innovaties op het gebied van de eiwittransitie en andere innovaties in de FoodValley komen ter sprake bij de presentatie.

Bij natuur inclusief bouwen is er een puntensysteem in de gemeente Barneveld ontwikkeld, welke de gemeente eerst toepast bij de gemeentelijke projecten. Carina Otte legt dit systeem uit, hierover zijn er diverse vragen vanuit de aanwezigen.

Er zijn ook diverse ontwikkelingen: Omgevingsvisie Barneveld 2040, opstellen bomenbeleidsplan, opstellen monitoringsplan, uitvoering vergroeningsprojecten.

Verder wordt tot slot stilgestaan bij ecologisch maaibeheer (meer sinusmaaien) en bij de samenwerking gemeente/IVN (oeverwaluwand bij de nieuwe woonwijk Bloemendal, nestkasten en de gidsencursus: uitleg over riolering later dit jaar/volgend jaar).

Rien Brand bedankt Carina Otte en Johan Ossendrijver voor hun boeiende presentatie en overhandigd een presentje (vogeltaart en poppetje met vogelvoer).

Ivonne Pater

Vogelaarscontactdagen in 2023

De eerste contactdag van dit jaar hebben we al weer achter de rug.

Na deze zeer succesvolle dag waarbij we Zeeland bezocht hebben in januari, hebben we weer een mooi vervolg programma voor dit jaar op gesteld.

We hopen jullie te ontmoeten op (een van) deze dagen!

Zaterdag 11 maart 2023 - Sallandse Heuvelrug

Op zaterdag 11 maart brengen we een bezoek aan de Sallandse Heuvelrug. Dit gebied tussen Holten en Nijverdal, dat bestaat uit bos en heuvelachtige heidevelden, is bijna on-Nederlands met z'n hoogteverschillen en vergezichten. In dit natuurgebied verblijven de laatste korhoenders van Nederland. Het gaat niet goed met deze populatie. Jaarlijks worden er korhoenders uit Zweden bijgeplaatst om tijd te winnen. Hopelijk herstelt het gebied zich snel genoeg en kan de populatie zich in de toekomst zelf in stand houden.

We gaan tijdens deze contactdag op zoek naar deze prachtige soort en maken een mooie wandeling over de Sallandse Heuvelrug. Onderweg zijn we uiteraard ook scherp op soorten als klapekster, kruisbek of roodborsttapuit.

We combineren dit gebied wellicht ook met een ander mooi gebied in de buurt. We vertrekken om half zeven vanaf de Vetkamp en hopen halverwege de middag weer terug te zijn.

Aanmelden kan bij Marco van Reenen: mcvanreenen@gmail.com.

Zaterdag 22 april 2023 -Landje van Geijssel, Groen Jonker, Waverhoek,

De voorjaartrek is in volle gang. We verlangen er naar om veel vogels die we een tijd niet meer gezien of gehoord hebben weer te verwelkomen in ons mooie landje!

Op deze dag bezoeken we 3 mooie gebiedjes onder de rook van Amsterdam.

1. Het Landje van Geijssel.

Dit befaamde stukje grond is een plas-dras weide vogelgebied en wordt van begin februari tot in mei onder een laagje water gezet. Dit maakt het erg aantrekkelijk voor vogels en vogelaars. Het werkt als een magneet op vogels die terugkomen uit Zuid-Europa en Afrika, die hier neer strijken om op te vetten. Ook slapen ze hier graag omdat dit een veilig plekje is. Grutto's (soms wel enkele duizenden), scholeksters, kemphanen, kieviten, smienten, pijlstaarten, en vele andere soorten (soms ook de wat zeldzame) zijn dan hier te bewonderen.

2. De Groene Jonker.

Dit relatief nieuwe natuurgebied bij Zevenhoven is sinds de ontdekking van een broedpaar kleinst waterhoen (in 2010) bekend is bij elke vogelaar.

Het is een (inmiddels wat minder) open moeraslandschap, waar vaak leuke soorten worden waargenomen. Om een indruk te geven: Op 23 april vorig jaar zijn o.a. de volgende soorten waargenomen: zomertaling, porseleinhoen, geoorde fuut, bosruiter, dwergmeeuw, sprinkhaanzanger, blauwborst e.v.a. In totaal 63 soorten. Dat belooft wat! We maken een wandelroute waarbij we het hele gebied mooi te kunnen overzien.

3. Waverhoek.

Waverhoek is een 60ha groot veenmoeras. Een gebied waar watervogels en moerasvogels zich heel goed thuis voelen. Hier maken we kans op b.v. kleine plevier, kemphaan, witgat, zwarte ruiter, groenpootruiter.

Ook wordt het gebied af en toe bezocht door wat meer zeldzame vogels.

Tijdens een wandeling van ca 2 km zullen we ons ook hier prima vermaken!

We verzamelen op 5.30u op de Vetkamp en zijn aan het einde van de middag weer terug.

Opgeven bij Daan Kuiper: akuiper@solcon.nl

Zaterdag 20 mei 2023 - De Weerribben

De Weerribben hebben we niet eerder bezocht tijdens een vogelaarscontactdag. Een goede reden om dit gebied over te slaan hebben we eigenlijk nooit gehad. Het is werkelijk een prachtig gebied van moerasbos, water en eindeloze rietvelden. Het lijkt ongerept, maar schijn bedriegt: elke meter grond is hier het gevolg van menselijk ingrijpen; turfwinningen. Daardoor is in de loop der jaren een schitterend, uitgestrekt gebied van moerasnatuur ontstaan. We bezoeken

verschillende locaties en maken kans op tal van typische riet- en moerasvogels, zoals: snor, sprinkhaanzanger, blauwborst, purperreiger, waterral en de mysterieuze roerdomp.

We vertrekken om half vijf vanaf de Vetkamp en hopen rond het einde van de middag weer terug te zijn.

Aanmelden kan bij Marco van Reenen: mcvanreenen@gmail.com.

Zaterdag 17 juni 2023 - Fochteloërveen en Diependal

Op de grens van Friesland en Groningen ligt een uitgestrekt natuurgebied, het Fochteloërveen. Het Fochteloërveen is een van de laatste gebieden met hoogveen in West-Europa. Uiteraard geniet dit gebied bekendheid onder de vogelaars vanwege de kraanvogels die er broeden. Er zijn echter ook talloze andere vogelsoorten te bewonderen: koekoek, paapje, wespendif, grauwe klauwier, blauwborst etc. Vaak is ook de zeldzame slangenarend in dit gebied aanwezig. We bezoeken de uitkijktoren (de Zeven) die een indrukwekkend uitzicht geeft over het gebied. Uiteraard maken we ook een mooie wandeling.

Afhankelijk van de tijd die we hebben bezoeken we ook het gebied Diependal. Ook hier is van alles te zien, maar het meest bijzondere zijn toch wel de roodhalsfuten die hier jaarlijks broeden.

We vertrekken om half vijf vanaf de Vetkamp en hopen rond het einde van de middag weer terug te zijn.

Aanmelden kan bij Marco van Reenen: mcvanreenen@gmail.com.

Zaterdag 2 september 2023 - Westhoek

Westhoek ligt aan de kust in het noorden van Friesland.

Deze plek is boeiend door de mogelijkheid om zeer grote aantallen vogels waar te nemen. In deze periode van het jaar kunnen zich hier duizenden eenden en steltlopers verzamelen die hier krachten opdoen voor het vervolg van hun lange trektocht. Vluchten van 10.000 den vogels zijn geen uitzondering! Ook boeiend zijn de leuke soorten als krombekstrandloper, kleine strandloper, velduil, kanoet en vele anderen. Vogels die we niet dagelijks waarnemen.

We zoeken ook nog ander leuke gebiedjes op. Doelsoort is de Reuzensterne!

We blijven een hele dag. De exacte planning moet nog worden gemaakt. We vertrekken waarschijnlijk om ca 6.00u vanaf de Vetkamp.

Opgeven kan bij Daan Kuiper: akuiper@solcon.nl

Vrijdag 13 t/m 14 okt. 2023 - vogeltweedaagse naar een Waddeneiland

Zaterdag 18 november 2023 - bestemming nog niet bekend

Zaterdag 16 december 2023 - Paesens

Van de Algemene Vogelwerkgroep, Marco van Reenen en Daan Kuiper

Jaarverslag Fotowerkgroep 2022

Gedurende de corona periode zijn de leden de foto's wel maandelijks blijven insturen.

Vervolgens werden deze dan op een filmpje gezet, vergezeld van rustgevende muziek, en op YouTube geplaatst. De leden konden daardoor elkaars foto's bekijken en het mooiste exemplaar uitkiezen, welke vervolgens door de BDU in de Barneveldse krant werd geplaatst.

Deze online methode werd zeer door de leden gewaardeerd. Uiteraard was het ook niet mogelijk om excursies te houden.

Na deze moeilijke periode was het best wat lastig om de draad weer op te pakken. Uiteindelijk is dit door inzet van de leden toch gelukt.

We kwamen elke tweede maandagavond van de maand bij elkaar, ieder lid had de mogelijkheid om vijf foto's in te sturen, de mooiste foto van alle inzendingen werd dan gekozen als foto van de maand en werd dan de volgende dag geplaatst in de Barneveldse krant onder vermelding van de titel en naam van de fotograaf.

Afgelopen jaar was het thema van onze expositie "De vier jaargetijden" en deze was op verschillende plekken te bezichtigen.

Eind 2022 hebben we besloten om in het nieuwe jaar de excursies weer op te pakken. Tevens werden er 20 foto's voor de expositie 2023 gekozen, welke als thema heeft "vrij thema in de natuur". Vervolgens werden de fotolijsten verwisseld en gereed gemaakt voor de komende expositie.

Deze is op diverse locaties weer te bewonderen, te weten in De Breehoek te Scherpenzeel, Westhoffhuis Lunteren, Schaffelaartheater te Barneveld, Bibliotheek te Renswoude en de Praktijk voor tandheelkunde te Putten.

Alie van den Brandhof

Podcast 'Toekomst voor de natuur'

De Vlinderstichting is vorig jaar een podcastserie over de toekomst voor natuur en natuurbescherming in de Lage Landen gestart. De eerste aflevering is verschenen op zaterdag 5 maart 2022. Anthonie Stip, ecooloog bij De Vlinderstichting, is inmiddels in de podcasts al met verschillende inspirerende gasten op zoek gegaan naar spraakmakende verhalen over natuur en natuurbescherming, nu en in de toekomst. Duidelijk is dat natuur overal is!

Jaarverslag Werkgroep Natuurbeheer 2022

Een aantal jaren zijn we als groep werkzaam met Natuurbeheer op de inmiddels bekende landgoederen, dit zijn Klein Boeschoten in Garderen - De Nieuwe Veluwe in Voorthuizen – Groot Bylaer in Barneveld. Dit jaar hebben we ook weer wilgen geknot bij de heer Van

Ginkel (boerderij “De Pol”) in Scherpenzeel. Na het woeste werk was er, zoals altijd, weer een lekkere lunch met soep, broodjes en drinken.

Bij “Klein Boeschoten” zijn we bezig geweest om de heide achter “Groot Heideborgh” op te schonen en, op de thuisbasis van hun, om een hoge afrastering te plaatsen t.b.v. nieuw plantgoed.

Begin van het jaar hebben we, via “De nieuwe Veluwe” van Diederick Huizinga, van “De Beeldentuin” van familie Van Ee aan de Hoge Steeg in Garderen een bosperceel opgeschoond van Amerikaanse vogelkers, dit als voorbereiding voor het

aanleggen van een wildoversteek. Hier was de catering bijzonder goed geregeld. Ook op het terrein van Diederick zelf hebben we weer een groot gedeelte van het heideterrein opgeschoond van vliegdennen. Ook hier krijgen we altijd na het werk een lekker (biologisch) soepje met (biologische) broodjes.

Ook zijn we twee keer op landgoed “Groot Bylaer” aan het werk geweest om de Amerikaanse vogelkers terug te dringen, dit gebeurt hier meestal door deze met wortel en al uit te spitten.

Na een aantal jaren afwezig te zijn geweest, zijn we ook weer op de “Platenberg” in Lunteren aan het werk geweest om

de heide weer van alle opslag te ontdoen. Ook daar hebben we, na het vele werk, mogen genieten van koffie met appelgebak en een zelfgemaakte soep met tosti's.

In totaal zijn we dit jaar 12 keer op de zaterdagmorgen voor het IVN bezig geweest om op verschillende locaties de natuur weer wat mooier te maken, dit gebeurde met gemiddeld 8 personen.

De werkgroep bestond uit 15 leden, maar in de loop van het jaar hebben 2 mensen ons verlaten, t.w. Kor Feyen i.v.m. leeftijd/gezondheidsklachten en Hans Broekhuizen i.v.m. verhuizing naar Amersfoort, waar hij zich heeft aangesloten bij een andere IVN-afdeling.

Daarnaast zijn er nog enkele IVN-leden bij Staatsbosbeheer aan het werk geweest op de zaterdagmorgen (7x per jaar). Hier is gewerkt aan het Ossenpad t.h.v. het heuveltje van 1911 nabij schietkamp “De Harskamp”, ook is het werk bij het Radiolijntje afgerond, en 2 keer op het Ecoduct Kootwijk die voor jaren weer vrij gebruikt kan worden door het wild, waaronder ook de wolf. Die heeft daar midden op het Ecoduct zijn “sporen” achtergelaten.

Ook op de woensdagmorgen (12x per jaar) hebben enkele IVN-leden gewerkt voor Staatsbosbeheer op Hoog Buurlo nabij de parkeerplaatsen t.h.v. de schaapskooi, in het verlengde van het Ecoduct Hoog Buurlo om daar de doorsteken vrij te maken richting de wildweide aan de Alverschotenseweg, en langs de Hoogbuurloseweg om daar brandstoplijnen te maken.

Op 5 november hebben ook verschillende IVN-leden meegewerkt aan de landelijke werkdag van Staatsbosbeheer, op een teruggegeven akker aan de natuur, achter stalhouderij “De Kronkel” op Assel.

Job Lubbersen

Verslag PR & Publieksactiviteiten 2022

Aan het begin van het jaar 2022 waren er vanwege de lockdown helaas nog geen activiteiten mogelijk. Vanaf half maart konden er weer publiekswandelingen plaatsvinden.

De volgende publiekswandelingen hebben in 2022 plaatsgevonden:

- Wandeling rond het Gat van Zus (12 maart, 26 deelnemers)
- Wekeromse Zand (21 mei, 5 deelnemers)
- Landgoed Hell (18 juni, 11 deelnemers)
- Pinetum Lunteren (7 juli, 2 deelnemers)
- Excursie De Bunt (10 september, 8 deelnemers)
- Paddenstoelenwandeling (15 oktober, 18 deelnemers, waarvan 2 kinderen)

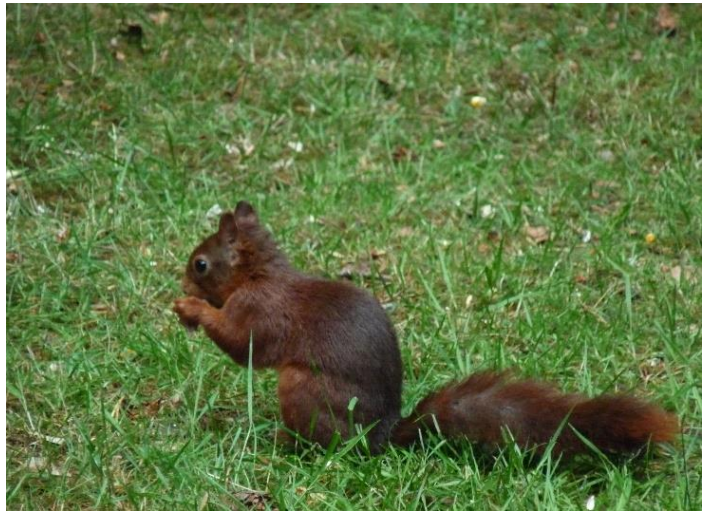
Er namen in totaal 70 mensen deel aan voornoemde wandelingen.

‘Slootjesdag’ ging in juni niet door. Dit vanwege de afsluiting van de Koeweide wegens het vogelgriepvirus (en het voorkomen van verspreiding van dit virus). Ook zijn twee geplande wandelingen (wandeling Heide en Bijen op 13 augustus én Landgoedwandeling op 3 september) helaas niet doorgegaan. Eén wandeling ging niet door omdat de belangstelling te laag was en in overleg besloten is om die wandeling niet te laten plaatsvinden. De oorzaak was waarschijnlijk dat er te veel andere activiteiten op die dag plaatsvonden. Hopelijk kunnen in 2023 deze wandelingen wel weer plaatsvinden.

In 2022 was er geen snertwandeling voor leden (deze heeft overigens als een nieuwjaars'snert'wandeling op 7 januari 2023 plaatsgevonden).

Nacht van de Nacht - op zaterdagavond 29 oktober- was dit jaar een zeer groot succes. Hier konden de bezoekers ervaren hoe belangrijk donker is voor dieren. Verder konden kinderen broodjes bakken bij een vuurplaats en de sterrenwacht was aanwezig met sterrenkijkers. Zo'n 300 bezoekers waren er tijdens dit evenement, waarvan het merendeel kinderen!

Op 31 mei vond de voorjaarsledenvergadering plaats. Er was een presentatie over de Ontwikkeling Aeres Van Dieren Ontdekkpark.

De najaarsledenvergadering was op 8 november, waar 35 leden aanwezig waren. Tijdens de najaarsledenvergadering was er een presentatie van twee ambtenaren van de gemeente Barneveld over de Biodiversiteit in Barneveld.

In totaal zijn er in 2022 acht nieuwsbrieven per e-mail aan de leden en donateurs gestuurd.

De fotowerkgroep exposeerde met foto's met het thema 'De vier jaargetijden' vanaf 4 april. Eerst in Het Westhoffhuis in Lunteren en aan het einde van het jaar is de expositie in Putten te zien geweest. Ook werd er door de fotowerkgroep maandelijks een foto van de maand uitgekozen.

Vervelling sprinkhaan. Mariapeel

Verder was er tijdens Candlelight een volle kraam met vogeltaarten en meer (de kraam is helemaal uitverkocht). Dat was een mooie afsluiting van het jaar!

Ivonne Pater

Verslag plantenwerkgroep 2022

Ieder voorjaar wordt er een programma gemaakt voor het komend seizoen. Hierbij wordt rekening gehouden met de wensen van de leden van de plantenwerkgroep. Deze wensen worden op de slotavond van 2021 genoteerd.

De werkgroep bestaat dit jaar uit 14 leden. Er zijn er geen nieuwe leden bijgekomen. Wel heeft Klaasje Marcus laten weten dat ze helaas moet afhaken.

Een nieuw project op Landgoed Overwoud, waar we een paar keer zouden gaan inventariseren, ging door ziekte niet door. Bas van de Kuilen, een lid van de plantenwerkgroep, werkt voor de gemeente Barneveld. Op zijn verzoek hebben we bij het nieuwbouwproject Bloemendal 2 keer door het gebied gelopen.

We hebben 8 kilometerhokken bezocht voor Floron. Dit zijn hokken die lange tijd niet zijn bekeken. Sommige kilometerhokken zijn niet makkelijk te bereiken. Informatie over deze kilometerhokken ontvangen we van Egbert de Boer; hij is coördinator van één van onze (Floron) districten. Verder hebben we een aantal gebieden voor Staatsbosbeheer geïnventariseerd. We hebben van oudsher goede contacten met Staatsbosbeheer. Dit jaar deelde Florian Bijmold van Staatsbosbeheer mede, dat een andere boswachter in de ons bekende gebieden werkt. Deze nieuwe boswachter, Maarten Waanders heeft ons een vergunning gestuurd. Florian zelf is boswachter ecologie voor de Veluwe noord.

Andere gebieden, die we hebben bezocht waren 't Sol, Kwintelooyen Veenendaal, Rijnhaven Wageningen, Vitens Waterleiding Nijkerk/Bunschoten, Fabrieksterrein Frankeneng Ede, Ooijpolder, Horsterwold Zeewolde (de Stille kern), Laakse slenk en Wetlands Passawaaij.

Uitje Harlingen

De uitgaansdag naar Harlingen was een groot succes. Een deskundige op het gebied van zoutminnende planten heeft ons op verschillende mooie plekken gebracht. Het was wel een zeer warme dag.

Bij het inventariseren van alle gebieden komen we bijzondere plantjes tegen, wat het geheel ook leuk maakt.

Heelblaadjes
Horsterwold

Een aantal leden van de plantenwerkgroep is ook naar de informatiemiddag van Staatsbosbeheer geweest, waar uitgebreid werd stilgestaan bij de plannen voor het verbeteren van het Kootwijkerveen gebied. Er wordt vegetatie weggehaald en paden omgelegd.

Arie heeft zich beziggehouden met natuuronderzoek van een Weidegebied bij het Schoolsteegbosje noord in Leusden. Een aantal van ons zagen daar het resultaat van het afplaggen; jonge kiemplanten schoten overal uit de grond.

Grote Keverorchis
Kwintelooyen

Er werden dit jaar veel veranderingen in het programma gemaakt, wat soms tot verwarring leidde. In het najaar zijn we met een aantal leden op pad geweest om ze wegwijs te maken in het invoeren van gegevens in de nieuwe app Vera van Floron. 4 leerlingen met 4 deskundigen zijn een uurtje op pad geweest. Na afloop zijn we koffie/thee gaan drinken bij Alinda. Iedereen was zeer tevreden over deze les. In het voorjaar wordt er een herhalingsles georganiseerd. Tenslotte zijn een aantal mensen op 29 december op pad geweest op zoek naar Winterbloeiërs (ook een verzoek van Floron). Er zijn 14 bloeiende soorten genoteerd. Al met al zijn er zo'n 2600 soorten ingevoerd in de gebieden. De lijsten varieerden van 26 tot 200 soorten per inventarisatie afhankelijk van de duur van de inventarisatie.

Tijdens de 6 determineer-avonden bij Hans zijn er heel wat planten door onze

Boslathyrus Wageningen

vingers gegaan en bestudeerd en onder de binoculaires gelegd. Soms moesten we via een omweg tot een resultaat komen. De avonden bij Hans werden goed bezocht.

Op de slotavond is besloten dat Wim Marja's taken overneemt en dat hij hulp krijgt van Sylvia zodra zij haar gidsen cursus heeft afgerond.

Ook zullen andere mensen Wim te hulp komen als dat nodig zal zijn.

Marja Barreveld

Bram Boswachter en de Vogeltrek

Hallo Natuurvriendjes,

Van de week was ik met Robinia lekker door het bos aan het fietsen. Mooi weer, lekker zonnetje en niet teveel wind. Nou ja, dat dachten we. Toen we het bos uit fietsen stond er toch wel wat meer wind. “Bas”, riep Robinia, “Fiets jij maar voorop, want dan hou jij de wind wat tegen.”

Toen ik zo voorop fietste, moest ik denken aan Ganzen die in de vorm van een V vliegen. Misschien heb je het wel eens gezien. Als je goed kijkt, dan zie je dat er steeds een andere Gans voorop vliegt. Ze wisselen elkaar steeds af, want de Ganzen die voorop vliegen hebben de meeste last van de wind. Even naar achteren om uit te rusten. Eenden doen het ook zo. Weet je waarom vogels dit doen? Ik zal het je vertellen.

Veel vogelsoorten zijn hier alleen in de zomer of in de winter. Ze wonen dan een tijdje op een plek die warm genoeg is en waar voldoende eten is. Een tweede reden om te vertrekken is dat ze terug gaan naar het land waar ze geboren zijn. Daar leggen ze dan hun eieren en vliegen later met hun kinderen weer terug. Dat heen en weer vliegen noemen we nu de Vogeltrek.

De vogeltrek is er vooral in de lente en in de herfst. Tjonge jonge, wat is het dan druk in de lucht. Ze vliegen in de herfst van noord naar zuid en in de lente weer omgekeerd. Als je ze wilt zien, dan moet je op je rug gaan liggen. Anders heb je zo een stijve nek van het omhoog kijken.

Niet alle vogels trekken weg. Er zijn ook vogels die gewoon lekker thuis blijven. Die vogels noemen we Standvogels. Bekende standvogels zijn mussen, merels, eksters en kraaien. Soms word je een beetje voor de mal gehouden. Dan zie je een Roodborstje in de tuin en denk je: “Hé, ben jij niet weg?”, maar het is dan een ander Roodborstje die helemaal uit het koude Noorden naar jouw tuin is gevlogen. Leuk toch? Zo doet iedere vogelsoort het op z’n eigen manier. Er valt nog veel meer over de vogeltrek te vertellen, maar dat doen we een andere keer wel weer. Oh ja, weet je wie bij het fietsen ook de vogels nadoen? Wielrenners, zoals in de Tour de France. Als er veel tegenwind is, dan fietsen ze in een waaier. Dat lijkt heel veel op de V-vorm van de Ganzen. Alleen moeten ze daarvoor veel oefenen en Ganzen kunnen het vanzelf. Super knap hè.

Groeten van Bram Boswachter

Lezing door Lou Megens

Het mysterieuze leven van de koekoek

De roep van de koekoek zal bij iedereen bekend zijn. Maar wat weten we eigenlijk verder van deze bijzondere vogel?

Op uitnodiging van IVN-afdeling Apeldoorn gaat vogelkenner Lou Megens op woensdagavond 12 april in op hoe de koekoek haar ei legt. Ook legt hij uit waarom een vogel van een andere soort een koekoeksei in het nest accepteert. Filmmateriaal van een koekoeksjong dat eieren en jongen uit het nest van voerende waardvogels werkt zullen het leven van deze mysterieuze vogel verder blootleggen. Begrippen als mimicry en polygamie worden op een heldere manier uitgelegd.

Megens neemt tijdens zijn lezingen het publiek als het ware mee de natuur in om vogels te zien en te horen, terwijl hij wetenswaardigheden vertelt. Van jongs af aan al is hij in de weer met vogels; hij schreef er ook een aantal boeken over. Zijn artikelen in nationale tijdschriften worden inmiddels gepubliceerd in Europa en de VS.

Deze lezing duurt ongeveer anderhalf uur, waarna er gelegenheid is vragen te stellen en met elkaar in gesprek te gaan. Aanvang is om 19.30u (zaal open vanaf 19.00u, vooraf en na afloop is er, voor eigen rekening, iets te drinken).

De toegangsprijs is €5,00. Leden van IVN Apeldoorn en KNNV Apeldoorn betalen €3,00. Betalen gebeurt ter plekke, contant of met pin.

Locatie is De Duiker (zijingang van de Bronkerk), Hoenderloseweg 10 in Ugchelen. Parkeren ter plaatse is gratis.

Aanmelden voor deze avond is verplicht en kan via de website van IVN-Apeldoorn of telefonisch via 06-10915775. Voor vragen vooraf kun je op hetzelfde telefoonnummer bellen met Frans Nijman.

Met vriendelijke groet, namens IVN afdeling Apeldoorn, Werkgroep Lezingen

Ellen Rietveld

toegangsprijs €5,-
voor leden IVN Apeldoorn / KNNV Apeldoorn €3,-

informatie en aanmelden:
www.ivn-apeldoorn.nl

Expositie fotowerkgroep IVN Barneveld

Fotowerkgroep IVN Barneveld exposeert vanaf 28 februari tot 25 april in Het Westhoffhuis (Dorpsstraat 28) in Lunteren.

De expositie is vrij toegankelijk.

Het thema is dit jaar 'Een vrij onderwerp uit de natuur'. Dit resulteert erin dat er diverse, bijzondere foto's te zien zijn die de schoonheid van de natuur tonen: van insecten tot zoogdieren, maar er is er meer!

Wil jij zien wat de leden het afgelopen jaar in Nederland hebben gefotografeerd en wellicht inspiratie opdoen om zelf zulke mooie foto's te maken, bezoek dan de expositie in Lunteren! Er hangen in totaal 20 foto's van de leden van de fotowerkgroep. Het doel is mensen er op te wijzen hoe interessant en mooi de natuur is. De fotowerkgroep zoekt overigens ook nieuwe leden.

Mocht je een keer mee willen met de fotowerkgroep (op zaterdagochtend), dan kan dit. Je kunt dit laten weten aan de coördinator van de fotowerkgroep, Alie van den Brandhof.

Dit kan via: ivnfotobarneveld@gmail.com) of via 06 308 15032.

Bekertjes mos met dauwdruppel
Alie van den Brandhof

Adresgegevens

IVN Barneveld, Stationsweg 2c, 3771 VN Barneveld

Bestuur

André van de Burgwal, voorzitter	voorzitter@ivn-barneveld.nl
Silvia van den Hazel, secretaris	secretaris@ivn-barneveld.nl 06-4564 5875
Hans Uittenhout, penningmeester	penningmeester@ivn-barneveld.nl 06-40446104
Reknr: NL71 RABO 0385.5616.52	t.n.v. IVN Barneveld
Martien Bakkenes, contact werkgroepen	werkgroepen@ivn-barneveld.nl 0342-490 673
Ivonne Pater, PR & Publieksactiviteiten	pr@ivn-barneveld.nl 06-5190 5516

Werkgroepen

Algemene vogelwerkgroep:	Daan Kuiper	0342-417 810
Natuurbeheer:	Job Lubbersen	0577-461 023
Natuurfotografie:	Alie van den Brandhof	06-3081 5032
Natuurtuin Mevrouws Hofje:	Cees Klomp	06-4032 3795
Planten:	Wim Geelhoed	06-3076 3750
PR & Publieksactiviteiten:	Ivonne Pater	06-5190 5516
Redactie Natuurlijkerwijze:	Rien Brand	0342-491 310
	Wim Geelhoed	06-3076 3750
Scholen Barneveld:	Margreet Rouwenhorst	06-4564 5875
Vlinders:	René de Graaff	0342-423 182
Vogels Barneveld:	Piet Boer	0342-417 393
Vogels Garderen/Kootwijk/Erica:	Aart Mulder	0342-478 688
Vogelinventarisaties:	Daan Kuiper	0342-417 810
Webmaster www.ivn/barneveld :	Rien Brand	0342-491 310

Persberichten

PR & Publieksactiviteiten:	Ivonne Pater	06-5190 5516
		pr@ivn-barneveld.nl

Administratie

leden & donateurs:	Hans Uittenhout	06-40446104
		penningmeester@ivn-barneveld.nl

Afz.: redactie@ivn-barneveld.nl

Buitenactiviteiten IVN Barneveld - 2023

Zaterdag 22 april 2023 - Natuurwandeling naar Groot Zeilmeer bij Uddel

Zaterdag 13 mei 2023 - Voorjaarswandeling/excursie Leuvenumse beek

Woensdag 31 mei 2023 - Natuur en cultuurhistorie Kootwijk(erzand)

Vrijdag 2 juni 2023 - Nachtzwaluw excursie

Zaterdag 17 juni 2023 - Zomerwandeling Landgoed Appel

Zaterdag 1 juli 2023 - Op zoek naar insecten en hun sporen

Donderdag 13 juli 2023 - Pinetum Lunteren

Zaterdag 12 augustus 2023 - Heide en Bijen

Zaterdag 26 augustus 2023 - Lange afstandswandeling (circa 14 km)

Zaterdag 14 oktober 2023 - Paddenstoelenwandeling - Schaffelaarsebos

Vergaderingen IVN Barneveld - 2023

Dinsdag 4 april 2023 - Voorjaarsvergadering IVN Barneveld

Dinsdag 7 november 2023 Najaarsvergadering IVN Barneveld

*Kopij: de redactie ontvangt uw bijdrage voor het
volgende nummer graag voor 1 mei 2023
via e-mail: redactie@ivn-barneveld.nl*